

Zelfverwondend gedrag bij begeleide en niet-begeleide minderjarige vluchtelingen.

VASTSTELLINGEN:

- 22,5% van de OKAN-leerlingen heeft zich reeds opzettelijk verwond, dit is vergelijkbaar met de prevalentie bij Westerse adolescenten;
- 13,8% deed dit het afgelopen jaar;
- zelfverwonding in deze groep begint rond de leeftijd van 13 jaar;
- er is geen verschil in prevalentie tussen jongens en meisjes;
- woonomstandigheden (vb. asielcentrum of huis) maken geen verschil uit;
- begeleide minderjarigen doen even frequent aan zelfverwonding als hun niet-begeleide leeftijdsgenoten;
- zelfverwonding hangt niet af van land van herkomst, sociale status of religie;
- er worden gemiddeld 2 à 3 verschillende methoden gehanteerd;
- handen, polsen, armen, vingers en voeten worden het vaakst verwond;
- de meest gebruikte methoden zijn: krabben, slaan op objecten en zichzelf slaan;
- zelfverwonding heeft eerder een persoonlijke dan een sociale functie;
- de meest voorkomende functies zijn:
 - » zelfdoding oefenen (72,2%);
 - » omgaan met oncomfortabele gevoelens als depressie en angst (66,7%);
 - » verminderen van stress of druk (50%);
- de groep die aan zelfverwonding doet, doet dit veelal repetitief en rapporteert een zeer grote psychische lijdensdruk;
- zelfverwondend gedrag bij vluchtelingen en zelfdoding zijn mogelijk aan elkaar gerelateerd.

zelfverwondend gedrag in het voorbije jaar (13,8%)

geschiedenis van zelfverwondend gedrag (22,5%)

(nog) geen zelfverwondend gedrag (77,5%)

WAT KUNNEN WE DOEN IN DE SCHOOL? DO'S AND DON'T'S:

1. DO: Voorkom de verspreiding van video's en foto's van de verwondingen: het zien van wonden zet aan tot zelfverwonding.
2. DON'T: Het gedrag veroordelen, de student dwingen te stoppen, het gedrag tolereren.
3. DO: Ga het gesprek aan of stimuleer de student erover te praten met een vertrouwenspersoon.
4. DON'T: Te veel focussen op de wonden kan zelfverwondend gedrag stimuleren.
DO: Leidt het gesprek daarom veeleer richting oorzaken of functies.
5. DO: Laat gerust merken dat je ongerust bent. Probeer echter ook te wijzen op de sterke kanten van de student.
6. DO: Beperk het contact niet tot 1 gesprek. Zorg dat de leerling wordt opgevolgd door u of een andere vertrouwenspersoon.
7. DO: Indien het gedrag blijft terugkomen: efen het pad naar professionele hulpverlening.

Onderzoek uitgevoerd door Sarah Verroken (sarahverroken@gmail.com). Meer info over zelfverwonding: zelfverwonding.be.

Met dank aan de VUB, (co-)promotoren Prof. Dr. Schotte en Prof. Dr. Baetens, alsook aan de scholen die hebben deelgenomen: HIVSET (Turnhout), Toren Van Babel (Gent), Anneessens-Funck (Brussel), Instituut Lamornière (Antwerpen), Meertalig Atheneum (Etterbeek), Sint-Guido Instituut (Sint-Pieters-Woluwe).